

Defensa de llengua

El Compromís per la Llengua signat la setmana passada marca un punt i seguit en la defensa dels drets lingüístics al País Valencià. Les darreres actuacions del Govern del PP i la persecució a què sotmet la llicenciatura de Filologia Catalana han fet vessar el got de la paciència lingüística.

La darrera ha estat, a València, una setmana calenta, pel que fa a la llengua. Si el dissabte 16 de novembre s'encetava amb la protesta dels filòlegs a les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià (JQCV) i continuava dimarts dia 19 davant de la Conselleria de Cultura, el divendres 22 culminava a l'aula Magna de la Universitat de València amb la signatura pública del Compromís per la Llengua que establien l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), Mesa per l'Ensenyament en Valencià, Escola Valenciana – Federació d'Associacions per la Llengua, Confederació d'Associacions de Pares i Mares Gonçal Anaya, CCOO, UGT, STEPV-IV, PSPV, EUPV, BNV, EV i ERPV, i que en el mateix acte de signatura ja comptava amb les primeres adhesions (Valencians pel Canvi, Acció Cultural del País Valencià o el rector de la Universitat de València, Francisco Tomàs, entre d'altres).

I és que, després de l'anomenat Pacte per la Llengua establert entre PP i PSPV, que va donar llum verd a la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), i després d'un temps d'activitat d'aquest organisme, el continu degoteig de mesures normatives i d'actuacions institucionals encarades en sentit absolutament contrari a qualsevol normalització lingüística (com ara el decret per excloure els autors no nascuts al País Valencià dels currículums de llengua i literatura o la pràctica continuada de la censura als llibres de text), lluny de la publicitada "pacificació", han produït un reescalfament lingüístic que ha consumit la paciència de molts. La persecució *de facto* contra la llicenciatura de Filologia Catalana, exclosa com a valedora per al requisit lingüístic, ha estat, potser, la gota que ha acabat de vessar el got. "Si cal

parlar d'acords", ha afirmat Vicent Esteve, d'STEPV-IV, "que siga d'acords i pactes entre els usuaris de la llengua".

Durant la campanya electoral que havia d'acabar duent el PP a les Corts valencianes, l'any 1995, se'n van dir moltes, i de ben grosses, pel que fa a les qüestions lingüístiques. No podia ser de cap altra manera, atès el rèdit que la convenient explotació del populisme blaver i la crispació social semblava donar. Els exabruptes de campanya no es van quedar en meres declaracions d'intencions, però, i tan bon punt hi va haver el PP instal·lat a la institució, es va posar mans a l'obra –o a la desfeta–. Eduardo Zaplana, tot just un mes després de guanyar la Presidència de la Generalitat, explicitava sense embuts dèries i objectius: "Compliré, per sobre de tot, la promesa de derogar el decret d'homologació." I ho feia: al desembre d'aquell mateix 1995 se suprimia l'homologació entre les titulacions lingüístiques expedides en l'àmbit geogràfic del català.

Aleshores, quan compartia govern amb la formació secessionista del desaparegut González Lizondo, el PP utilitzava Unió Valenciana de "coartada lingüística": les mesures que s'anaven aprovant eren la quota que calia pagar a aquell partit minoritari amb pes institucional desproporcionat, si és que se'n volia obtenir la desitjada fagocitosa de vots. Però, un cop arribada la majoria, l'anunciada "centralitat" tampoc no va fer acte de presència. Aquell "per sobre de tot" de Zaplana ha planat per cadascuna de les actuacions del seu govern en matèria lingüística. I dels que l'han succeït. Per sobre de tot, separar el català del País Valencià del que es parla a la resta de territoris; per sobre de tot, baixar al màxim el registre lingüístic del valencià d'ús oficial; per sobre de tot, que no es garanteixi la capacitació

En l'acte de signatura del Compromís per la Llengua, Joan Sifre (CC OO), Pere Mayor (Bloc), Diego Gómez (Escola Valenciana), Joan Ribó (EUPV), Joan Francesc Peris (EV), Isabel Escudero (PSPV), Toni Gisbert (ACPV), Elena Pineda (UGT), Vicent Esteve (STEPV IV), Gemma Lluch (Mesa per l'Ensenyament del Valencià) i Agustí Cerdà (ERPV).

lingüística dels professors de programes bilingües, i per sobre de tot, sobretot, aconseguir el desprestigi davant de la societat d'una institució l'autonomia de la qual posa en qüestió tota barrabassada lingüística: la universitat.

Des dels recursos contra els estatuts de la Universitat de València i de la Jaume I de Castelló per l'ús dels termes "llengua catalana" i "País Valencià" fins a la mateixa creació de la Universitat d'Elx sobre la base de la segregació forçosa de diversos centres de la d'Alacant (recordeu l'enfrontament de Zaplana amb aquesta Universitat), els intents per controlar les universitats del País Valencià han estat una constant. I, finalment, com aquell que, quan no les pot haver, diu que són verdes, s'ha fet tot el possible per apartar la universitat de la competència en matèria lingüística. I és que, com va dir Eduardo Zaplana l'any 1997, "els criteris científics o filològics no són els únics que han de primar".

Quan, al passat abril, el Govern valencià aprovava finalment –i després d'una llarga campanya social en aquest sentit– el decret pel qual s'exigeix el coneixement de les dues llengües oficials al Pa-

ís Valencià per a l'accés a la funció docent, la mesura va ser acompanyada d'un estrany convidat (que no responia al que s'havia establert amb els sindicats i que, per tant, vulnerava la negociació col·lectiva): en la llista de títols que exclouen els posseïdors de la necessitat de fer cap examen per demostrar la competència lingüística (com ara el grau mitjà del que concedeix la JQCV) quedava exclòs, explícitament, el de Filologia Catalana, per bé que els títols anteriors (Filologia Hispànica, secció Lingüística Valenciana, de la Universitat de València, i Filosofia i Lletres, secció Filologia Hispànica, orientació Filologia Valenciana, de la Universitat d'Alacant) sí que eren reconeguts. I que l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència del 29 de novembre del 1995 reconegui la nova titulació i l'homologui a l'anterior no sembla ser cap dada a tenir en compte per les actuals autoritats autonòmiques. Per a aquestes, la titulació que atorga la Universitat no té cap validesa. La càrrega de la mesura és alguna cosa més que simbòlica i no queda clar com es podrà compensar el perjudici que ha causat l'arbitrarietat institucio-

nal, un cop la resolució dels recursos interposats torni les coses a lloc. En tot cas, si és que l'AVL havia estat creada per "resoldre el conflicte lingüístic", tampoc no es va notar gaire la seva acció: no va aconseguir aprovar cap resolució de suport a la titulació universitària.

"La persecució contra la normalització del valencià –explica Rafael Ramos, director del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València– és el que actualment es denomina *mobbing*". I acte seguit detalla la censura de textos, la imposició de restriccions temàtiques, la prohibició de paraules –amb amenaces per als treballadors de l'administració pública que no acceptin l'anatemització lèxica (i gosin escriure coses com ara "servei" o "aquest"): tot, per "fer-nos la vida impossible, restringir les nostres funcions i aconseguir que el valencià acabe en mans d'inexperts; tot per desestabilitzar i desprestigiar la llengua". És important, rebla Ramos, "manifestar públicament que estem en una situació crítica de persecució". I per això, juntament amb altres professors i professores, donava suport amb la seva

presència a l'acte convocat per la Plataforma d'Estudiants per la Llengua, el passat 20 de novembre, a la seu de la Conselleria de Cultura i Educació, pocs dies després dels fets ocorreguts en les proves de la JQCV [vegeu les pàgines 26, 27 i 28].

“Crematístics!” No se sap si el guarda de la porta acabava d'entendre alguns dels adjectius que els futurs filòlegs llançaven als ocupants de l'edifici oficial, però, en tot cas, la lentitud en la recepció de les instàncies que els prop de 200 estudiants lliuraven (on se sol·licitava la modificació del decret del conseller Manuel Tarancón) es va sumar als globus i els xiulets dels concentrats a l'hora de contribuir al col·lapse d'aquesta Conselleria. “Volen que la gent crega que català i valencià són llengües diferents –explicava una estudiant-. I és una cosa que no permetrem. Ni ara ni mai.”

Els estudiants s'han mobilitzat; bona part del professorat, també, i l'entramat cívic i social, allò que se sol anomenar “societat civil” no s'ha quedat enrere. La culminació d'aquesta nova empenta ha estat, precisament, la signatura del Compromís per la Llengua, fruit de la reflexió encetada des de la Mesa per l'Ensenyament en Valencià i la Federació Escola Valenciana en els darrers mesos. “A mesura que perdia credibilitat el pacte que va donar la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua –explica Vicent Esteve– es feia necessària la reflexió i, seguidament, que es posara l'accent en la necessitat de vincular-se de forma activa en eixes propostes.”

Els col·lectius que signen les cinquanta mesures que estableix el document es comprometen “a defensar-les” dins els àmbits de competència de cadascun, “a instar els agents socials a assumir-les i a tractar que s'incorporen a l'acció de govern”. Una acció “en positiu” que afecta els àmbits polític, administratiu, social, comunicatiu i educatiu i que de seguida ha estat qualificada d’“extremista” pel portaveu de cultura del PP a les Corts. La resposta, l'endemà mateix, la donava Diego Gómez, de la Federació Escola Valenciana: “Possiblement siga així, però aleshores ells estan a l'altre extrem.”

Núria Cadenas

Els estudiants de Filologia Catalana es van concentrar el passat 20 de novembre a la seu de la Conselleria d'Educació i Cultura, convocats per l'associació Plataforma per la Llengua.

-Millorem les condicions de treball.
-Defenseu l'ensenyament públic.

ara tu,

decideix

vota
stepv

indicat de treballadors i treballadores de l'ensenyament del país valencià - INTERSINDICAL VALENCIANA